

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw
Autor	Rada Ministrów
Projekt z dnia	11 października 2024 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Bernadeta Skóbel/Adrian Pokrywczyński/Patrycja Grebla-Tarasek/Przemysław Matysiak
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	+48 18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Uwaga ogólna	Projektodawca powinien rozważyć możliwość stosowania przepisów ustawy także w wypadku wystąpienia innych klęsk żywiołowych, aby zabezpieczyć się „na przyszłość”.	<p>Zmiany jakie obecnie występują w klimacie, widoczne są gołym okiem – dla przykładu dotychczas niewyobrażalnym w naszej szerokości geograficznej było obserwowanie zorzy polarnej, co w ciągu ostatniego roku można było dostrzec w Polsce wiele razy. Niestety, jest to prawdopodobnie jedyna, ciesząca oka zmiana klimatu, której będziemy naocznymi świadkami.</p> <p>Mając na uwadze, zachodzące zmiany ustawodawca powinien przygotować się także na wypadek wystąpienia innych klęsk żywiołowych np. pożarów, w tym wielohektarowych pożarów lasów, wicher czy trąb powietrznych, osuwisk, lawin błotnych, trzęsień ziemi, które również na terenie Polski sporadycznie występują czy innych zjawisk.</p>		

			W sytuacji nieopisanych w „ustawie powodziowej” klęsk żywiołowych ustawodawca będzie prawdopodobnie na prędkę tworzył przepisy szczególne, które można by przygotować już teraz i wykorzystać w sytuacji wystąpienia kataklizmu.		
2.	Art. 1. pkt 2 lit. d; – w zakresie dodawanych do art. 7a ust. 9d i 9e; pkt 13 lit e w zakresie dodawanych do art. 23 ust. 7f i 7g	Starosta może bezpośrednio nie posiadać informacji, które wskazują przepisy. Jedyne podmioty z dodawanych przepisów ust. 9a-9f jakie mogą mieć informacje to ZUS i ewentualnie, w ograniczonym zakresie, powiatowy urząd pracy. Postulujemy o skreślenie starosty z przepisu ust. 9d. Analogicznie należy postąpić z nowelizacją art. 23 (dodawany ust. 7f).	Dodawane przepisy statuują zasadę, że w celu weryfikacji informacji mających znaczenie dla oceny spełniania warunków przyznania pomocy i prawidłowości jej wykorzystania może występować do ZUS, starostów i powiatowych urzędów pracy o szereg danych, które dotyczą stosunków pracy (wymienionych w dodawanym art. 7a ust. 9e oraz 23 ust. 7g). Przy czym są to dane dotyczące w głównej mierze kwestii umownych między pracownikiem a pracodawcą. Można sobie wyobrazić sytuację, że starostwo nie posiada na ten temat żadnych informacji. Czy jest wobec tego sens umieszczenia starosty w tym przepisie? Współpraca między organami administracji i tak wynika z konstytucyjnych zasad funkcjonowania administracji publicznej.		
3.	Art. 1 pkt 4 – w zakresie uchylany art. 11 ust. 1 pkt 4a	Wnosimy o usunięcie tego przepisu.	Co prawda w samej ustawie o rehabilitacji nie ma wprost przepisów nakładających na PFRON zadań związanych z usuwaniem barier architektonicznych w szkołach i placówkach oświatowych ale w ramach różnych programów PFORN takie działania są realizowane.		
4.	Art. 1 pkt 18 w zakresie dodawanego art. 33b	Przepis nie powinien obejmować egzekucji mającej na celu odzyskanie nienależnie pobranych świadczeń lub świadczeń pobranych w nadmiernej wysokości uzyskanych w związku z powodzią.			

5.	Art. 1 pkt 22 w zakresie dodawanego art. 35f	W dodawanym art. 35f ust. 2 w pkt 2 dodać oraz spółkom kapitałowym, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o działalności leczniczej.			
6.	Art. 1 pkt 26 w zakresie dodawanego art. 39e	<p>Proponowany okres przedłużenia terminu obowiązkowych kontroli telekomunikacyjnych obiektów budowlanych jest za długi. Powinno się go albo skrócić albo liczyć od dnia zniesienia stanu klęski żywiołowej, ale na pewno nie od kolejnych 90 dni następujących po stanie nadzwyczajnym.</p> <p>Jeśli termin przypada na okres obowiązywania stanu klęski żywiołowej, to przepis powinien ten termin określać na niezwłoczny lub inny, ale stosunkowo krótki (np. 3 lub 6 miesięcy) po zakończeniu SKŻ.</p>	<p>Przepis dotyczący przesunięcia kontroli okresowych obiektów budowlanych telekomunikacyjnych wynikających z Prawa budowlanego jest kontrowersyjny (z czego zdają sobie sprawę sami Projektodawcy co wynika z uzasadnienia). Przesunięcie aż o rok wymaganych od zarządców kontroli nie ma uzasadnienia. Co więcej, właśnie ewentualne szkody powodziowe powinny spowodować, że ta kontrola – której termin i tak wynika z przepisów Prawa budowlanego – powinna zostać przeprowadzona. Nie ma też uzasadnienia tego przesunięcia czasowego dla obiektów, których skutki powodzi nie dotknęły bezpośrednio, bo stoją na terenie, gdzie żywioł nie oddziaływał.</p> <p>Jest to tym bardziej znaczące, że akurat infrastruktura telekomunikacyjna jest potrzebna do sprawnego zarządzania odbudową zniszczonych terenów oraz komunikacji między organami i mieszkańcami.</p>		
7.	Art. 1 pkt 26 w zakresie dodawanego art. 39f	<p>Proponujemy następujące brzmienie Art. 39f.:</p> <p>„Minister Obrony Narodowej, na wniosek wójta, burmistrza, prezydenta miasta, starosty lub wojewody, może udzielić organowi prowadzącemu placówkę wsparcia dziennego, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, szkołę, przedszkole lub żłobek, w związku z likwidacją skutków powodzi, dotacji celowej na</p>	<p>Wnioskować o dofinansowanie powinny móc organy na wszystkich szczeblach podziału terytorialnego. Można dodać również zdanie, że o dotację taką w stosunku do jednej instytucji może wnioskować wyłącznie jeden z tych organów.</p> <p>Ponadto możliwość otrzymania dotacji powinna obejmować również placówki wsparcia dziennego (placówki prowadzone na</p>		

		dofinansowanie zadań inwestycyjnych do wysokości 100% kosztów realizacji tych zadań.”;	podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w trybie dziennym dla dzieci i młodzieży wymagającej wsparcia).		
8.	Art. 1 pkt 32 w zakresie dodawanego art. 40u ust. 6 pkt 2	W przepisie uwzględnić sytuacje, w których przekazanie protokołu nie będzie możliwe z uwagi na brak możliwości ustalenia właściciela, użytkownika, zarządcy lub jego adresu.			
9.	Art. 4 w zakresie ustawy o gospodarce nieruchomościami	<p>Dodanie do ustawy o gospodarce nieruchomościami następującego przepisu:</p> <p>Od wpływów i odsetek, o których mowa w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, osiągniętych w okresie do dnia 31 grudnia 2025 r. potrąca się 50% środków, które stanowią dochód powiatu, na obszarze którego są położone nieruchomości, o których mowa w tym przepisie.</p> <p>2. Do wpływów, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2023 r. poz. 904 i 1586 oraz z 2024 r. poz. 123), przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.</p>	Przepis ma na celu wyrównanie uszczuplenia dochodów powiatów z gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, na skutek ulg jakie będą stosowane dla osób dotkniętych powodzią.		

10.	Art. 5 pkt 1 w zakresie uchylanego o art. 4 pkt 2	Uchylenie przepisu wymaga uzasadnienia z legislacyjnego i merytorycznego punktu widzenia.	<p>Uchylany art. 4 pkt 2 ustawy stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o obiektach liniowych - należy przez to rozumieć linie kolejowe, w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. poz. 591, z późn. zm.) 3, a także drogi wraz z budynkami, budowlami i urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia ruchu drogowego, kanalizacji kablowe oraz sieci uzbrojenia terenu, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752, 1615, 1688 i 1762).</p> <p>Wskazać należy, że wykreślenie definicji obiektów liniowych z ustawy (bez wyjaśnienia czym one są) doprowadzić może do licznych problemów interpretacyjnych. Co więcej, sam projekt (w odniesieniu do zmian w omawianej ustawie) dwukrotnie posługuje się pojęciem „obektu liniowego”, tj. w art. 5 pkt 4 lit. a i c.</p> <p>Dodać również należy, że ustawa w obowiązującym brzmieniu (tj. poza zakresem proponowanych zmian), odnosi się do obiektów liniowych w art. 6 pkt 1, art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 7 ust. 1a pkt 1, art. 13d ust. 3 pkt 5, art. 13d ust. 7, 10 i 11.</p> <p>Zatem uchylenie definicji „obektu liniowego” w myśl ustawy zmieniającej, doprowadzi do wątpliwości interpretacyjnych, bowiem nie będzie wiadome czy te obiekty są. Co więcej, ustawa we wskazanych powyżej przepisach w dalszym ciągu będzie posługiwać się pojęciem „obektu liniowego”, jednakże bez legalnej definicji wynikającej ze słowniczka określonego w ustawie.</p>		
-----	---	---	--	--	--

11.	Art. 5 pkt 2 w zakresie dodawanego art. 5a ust. 1	Wydaje się, że wyłączenie całego rozdziału 7 Prawa budowlanego jest niezasadne. Dla przykładu w tym rozdziale definiowane jest pojęcie katastrofy budowlanej.			
12.	Art. 6 pkt 2 w zakresie dodawanego art. 27a do ustawy o stanie klęski żywiołowej	<p>Inicjatywa legislacyjna w tym zakresie jest zrozumiała po doświadczeniach powodzi, ale ten przepis karny powinien zostać uogólniony do wszystkich stanów nadzwyczajnych i znaleźć się w Kodeksie Karnym.</p> <p>Przepis powinien znaleźć się w Rozdziale XX Kodeksu Karnego – przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu - np. jako art. 172a.</p> <p>„Kto w związku z wprowadzeniem na części albo na całym terytorium państwa stanu nadzwyczajnego (<i>ew. stanu wojennego, stanu wyjątkowego lub stanu klęski żywiołowej</i>)), wiedząc, że zagrożenie nie istnieje, publicznie rozpowszechnia informację mającą wywołać przekonanie o istnieniu zdarzenia, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób lub mieniu w znacznych rozmiarach lub stwarza sytuację mającą wywołać przekonanie o istnieniu takiego zagrożenia, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności do roku.”</p>	Rozpowszechnianie fałszywych informacji jest obecnie plagą, dlatego nie powinniśmy regulować tego punktowo w poszczególnych ustawach już po fakcie, co zawrzeć w Kodeksie Karnym przepis dedykowany sianiu paniki w czasie stanów nadzwyczajnych, które przewiduje Konstytucja RP. Idea treści przepisu pasuje bowiem do rozpowszechniania fałszywych alarmów, nieprawdziwych informacji i celowego wprowadzania w błąd opinii publicznej w każdej „nadzwyczajnej” sytuacji w Państwie usankcjonowanej wprowadzeniem odpowiedniej procedury. Przepisy karne dotyczące stanu klęski żywiołowej w ustawie mu dedykowanej dotyczą nieprzestrzegania lub łamania zakazów i nakazów wprowadzanych w ramach walki z klęską żywiołową. Jest to więc inna aksjologia przepisów, bo zakazy i nakazy, ograniczenia wolności i praw, wynikają z samej procedury walki z klęską żywiołową, która dotyka poszczególne podmioty, często indywidualnie. Natomiast zakaz celowego rozpowszechniania fałszywych informacji mającego wywołać panikę wynika raczej z chęci zabezpieczenia państwa i ludności przed uderzeniem w samą instytucję stanu nadzwyczajnego (która sama w sobie wywołuje społeczny niepokój) i przed pogłębianiem chaosu, co wprost statuuje to jako działanie kryminalne.		

13.	Art. 11 pkt 1 w zakresie art. 17 ust. 4a pkt 2 i ust. 4d pkt 2	Należy skreślić ten przepis. Uchylenie minimalnych wymagań w stosunku do liczby miejsc parkingowych może spowodować absolutną dowolność w planowaniu inwestycji mieszkaniowych pod tym względem.	<p>Po pierwsze, przepis nie ma związku z działaniem przeciwpowodziowym. Nie jest w uzasadnieniu nawet wspomniane co ma on wspólnego z obecną sytuacją kryzysową.</p> <p>Po drugie, ustawowe minima nie zakazują wcale ustalania gminom większych limitów (tj. modyfikacji limitów na podstawie art. 8 specustawy mieszkaniowej).</p> <p>W Polsce, ze względu na wzrastającą zamożność społeczeństwa, rośnie liczba aut, a jednocześnie zaczęła się poważna dyskusja nad jakością stawianych przez deweloperów budynków mieszkaniowych, także w kontekście „przepustowości” otoczenia. Tymczasem Projektodawcy chcą dopuścić możliwość lokalizacji inwestycji mieszkaniowych bez odpowiedniej liczby miejsc parkingowych (a może i bez miejsc parkingowych), bo do tego może doprowadzić uchylenie ogólnokrajowych limitów. Brzmi to jak kolejna odsłona „patodeweloperki”, na co w kontekście celu ustawy nie możemy sobie pozwolić jako administracja publiczna.</p> <p>Przepis wygląda jak dorzucony do ustawy w celu realizacji czyjegoś interesu. Temat zauważyły już media ogólnopolskie. Dla dobra całego projektu głównej ustawy należy te przepisy natychmiastowo z projektu skreślić.</p>		
14.	Art. 15 pkt 6 w zakresie dodawanego art. 43a	Proponujemy uproszczenie przepisów i przedłużenie ważności orzeczeń do 31 marca 2025 r. na podstawie ustawy bez potrzeby składania wniosku w terminie 60 dni od dnia upływu okresu na jaki wprowadzono stan klęski żywiołowej i konieczności otrzymania	Obecne brzmienie tylko komplikuje status osób posiadających orzeczenie w okresie pomiędzy wejściem w życie tej zmiany a dniem otrzymania zaświadczenia o złożeniu wniosku.		

		zaświadczenia potwierdzającego złożenie oświadczenia.			
15.	Art. 15 w zakresie dodawanego art. 39a ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw	Na jakiej podstawie starosta ma ustalić poszkodowanych, których określa art. 38 i 39 ustawy nowelizującej specustawę powodziową?	Prosimy o wyjaśnienie. Jest to bowiem nałożenie obowiązku na starostów, które dotyczy specyficznych grup poszkodowanych (tj. niektóre grupy producentów rolnych). W jaki sposób starostowie mają ustalać ich wykazy?		
16.	Art. 15 pkt 4 w zakresie dodawanego art. 40b ust. 7	Decyzja powinna być po ustaniu przyczyny umożliwiającej doręczenie, jak najszybciej doręczona stronie postępowania.			
17.	Art. 15 w zakresie dodawanego art. 43b	<p>Proponujemy, by dotacja celowa, o której mowa w tym przepisie była również możliwa do przyznania w 2025 roku.</p> <p>Proponowane brzmienie ust. 1:</p> <p>„ W 2024 r. i 2025 r. jednostki samorządu terytorialnego na obszarze gmin lub miejscowości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 mogą otrzymać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu systemu pieczy zastępczej, jeżeli doszło do uszkodzenia lub zniszczenia infrastruktury służącej do realizacji tych zadań. Dotacji celowej udziela minister właściwy do spraw rodziny za pośrednictwem wojewody”.</p>	<p>Zniszczona infrastruktura szeroko pojętych jednostek opieki społecznej, w tym realizujących zadania w ramach pieczy zastępczej, może, ze względu na skalę powodzi, zostać przywrócona do stanu normalności lub używalności w przyszłym roku. Proponowane wsparcie powinno więc być możliwe do uzyskania także w przyszłym roku.</p> <p>Zmiana pozwoli na objęcie dotacjami również placówek wsparcia dziennego, jeżeli takie ucierpiały w wyniku powodzi.</p>		

		Dopisać zadania własne w zakresie wsparcia rodziny.			
--	--	---	--	--	--